



СТОЛИЧНА ОБЩИНА - РАЙОН "СЕРДИКА"

1202 София, бул. Княгиня Мария-Луиза, 88

тел: 921 80 10; факс: 832 20 95, www.serdika.bg

Утвърдил:

ТОДОР КРЪСТЕВ
КМЕТ СО - РАЙОН "СЕРДИКА"



ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ
НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА – РАЙОН "СЕРДИКА" ЗА
ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНТЕГРАЦИОННИТЕ
ПОЛИТИКИ 2015-2020 г.

София, 2018 г.

ВЪВЕДЕНИЕ

Планът за действие на Столична община – район „Сердика“ за интеграция на гражданите в уязвимо социално-икономическо положение (2015-2020 г.), наричан за по-кратко Планът, е неразделна част от Областната стратегия на област София-град. Планът е в съответствие и се основава на приоритетите за изпълнение на политиката за социална интеграция на ромите, залегнали в Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012-2020 г.), която прилага целенасочен интегриран подход към гражданите в уязвимо положение от ромски произход. Този подход се прилага в рамките на по-общата стратегия за борба с бедността и изключването. Част от него е и предоставянето на подкрепа за лица в неравностойно положение от други етнически групи.

Планът за действие на Столична община – район „Сердика“ за интегриране на българските граждани в уязвимо социално-икономическо положение (2015-2020 г.) отчита ситуацията на тази общност в района от социално-икономическа и демографска гледна точка, като същевременно поставя задачите и определя приоритетите на районната администрация, НПО и общността, относно маргинализираните групи, които са целевата група на Плана. Поставените цели кореспондират с държавните политики в тази сфера и се изразяват в следното: **Подобряване на стандарта и качеството на живот на уязвимите групи, преодоляване на изолацията им, активизиране на гражданското общество за прояви на толерантност, съпричастност и активно социално поведение.**

Основните приоритети на плана за изпълнение на интеграционните политики са:

- Образование
- Здравеопазване
- Жилищни условия
- Заетост
- Върховенство на закона и недискриминация
- Култура и медии

I. АНАЛИЗ НА ОБЩОТО ДЕМОГРАФСКОТО СЪСТОЯНИЕ

По данни на Националния статистически институт от преброяването на населението и жилищния фонд от 2011 г.:

Община	Лица, отговорили на доброволния въпрос за етническа принадлежност	Етническа група				Не се самоопределям
		българска	турска	ромска	друга	
СЕРДИКА	41564	39598	438	684	275	569

Населението на района наброява общо 41564 души. Основната етническа група е българската: 39598 души или малко над 95% от населението на района. Ромите са втората по големина етническа група в района. Като такива са се самоопределили 684 души или 1,64% от населението на района. Към турската етническа група са се самоопределили 438 души или 1,05%. 275 души или 0,65 % са се определили като „друга” етническа група /тоест извън българската, турската и ромската/. Следва да се има в предвид и факта, че 569 души или 1,35 % от преброените в района не са се самоопределили по етническа принадлежност.

Възрастовата структура на малцинствата показва висок процент на лицата в под трудоспособна и трудоспособна възраст и по-нисък процент на тези в над трудоспособна възраст.

II. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЦЕЛЕВАТА ГРУПА ПО ПРИОРИТЕТИ

1. ОБРАЗОВАНИЕ

След преброяването от 2011 г. по данни на Националния статистически институт структурата на населението на лицата на седем и повече

навършени години по етническа група и степен на завършено образование има следният вид:

Населено място Етническа група	Общо	Висше	Средно	Основно	Начално	Незавършено начално	Никога не посещавали училище	Деца (до 7 год. възраст, които още не посещават училище)
СЕРДИКА	43717	13333	20531	6016	1791	1684	281	81
РОМИ	595	3	72	141	155	136	84	4
ТУРСКА	407	48	111	151	51	32	-	-

Преобладаващата част от децата в уязвимо социално-икономическо положение се намират в 59 ОУ «Васил Левски», 58 ОУ «Сергей Румянцев» и 149 ДГ «Зорница». Като основен проблем се очертава големият брой на лицата от уязвимите социални групи с начално, незавършено начално образование и непосещавалите училище. Това се отнася най-вече за ромската етническа група, при които броят на лицата със завършено основно и по-ниско образование или без образование е 520 или близо 87%. Висшистите са едва трима, което се равнява на едва 0,5%. Част от ромите тръгват на училище без да говорят добре официалния български език и без да са усвоили основните знания и умения, необходими за справяне в учебния процес. Запазва се тенденцията много млади роми да остават без подходящо образование, рано да напускат училище, или да не тръгват на училище.

В СО - район «Сердика» се намират следните видове образователни заведения:

- Детски заведения 8 бр.
- Ясла 1 бр.
- Основни училища 4 бр.
- Обединено училище 1 бр.

- Средни училища 2 бр.
- Профилирана гимназия 1 бр.

Сградният фонд е в добро състояние, предвид извършените ремонтни работи в последните години, но все още има нужда от подмяна на водопроводни мрежи и подобряване на енергийната ефективност.

Водещи приоритети за осигуряване на финансиране са:

- Реконструкция на съществуващ учебен блок на 100 ОУ "Найден Геров", с пристройки за триетажен учебен блок с кухня и физкултурен салон;
- Основен ремонт на ВиК инсталацията на 100 ОУ "Найден Геров"
- Смяна на настилката в двора на 58 ОУ "Сергей Румянцев" в кв.Орландовци;
 - Ремонт на покрива на 58 ОУ "Сергей Румянцев";
 - Топлоизолиране на външните стени на 14 СУ "Проф. д-р Асен Златаров";
 - Подмяна на дограма, топлоизолиране на външни стени и мерки по отоплителната инсталация на 60 ОУ "Св. св. Кирил и Методий";
 - Конструктивно - възстановителни дейности по проектна документация на 60 ОУ "Св. св. Кирил и Методий";
 - Подмяна на дограма и осветителни тела в 59 обединено училище "Васил Левски";
 - Топлоизолиране на външни стени, топлоизолиране на покрив и въвеждане на енергоспестяващо осветление във втората сграда на 149 детско заведение "Зорница";
 - Извършване на текущи и непредвидени ремонти.

Проблеми с приоритетно значение:

- Отрицателен прираст на населението - намалява се броя на учениците, а това води и до необходимостта от реструктурирането и оптимизирането на училищната мрежа;
- Недостиг на финансов ресурс за развитие на образователния сектор;
- Неблагоприятен ефект върху учениците, вследствие социалните фактори;

• Липса на мотивация за обучение и повишаване нивото на образование.

2. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Здравното обслужване на населението в района е добре развито, като се осъществява от мрежа от няколко здравни и лечебни заведения, а именно:

- ПМБАЛ АД;
- VМБАЛ АД;
- Транспортен медицински институт;
- Седми ДКЦ;
- Девети ДКЦ.

При лицата, в уязвимо социално-икономическо положение, се наблюдава по-силно влияние на:

- първичните рискови за здравето фактории - масово и дълбоко обедняване, висока безработица, влошена структура на доходите и потреблението, неблагоприятна околна и жилищна среда, начин на живот;
- вторичните рискови за здравето фактори - някои болестни състояния с хронично протичане, които от своя страна създават условия за усложнения или други заболявания.

След извършена работа на терен относно консултиране и изследване за кръвни и сексуално преносими инфекции е установено наличието на лица от целевата група, които употребяват инжекционно наркотици и са носители на хронични трансмисивни инфекции. На тези лица се предоставят медицински услуги.

Представителите на малцинствени общности по-често боледуват от хепатит, стомашно-чревни заболявания, различни болести, причинявани от паразити.

Проблеми с приоритетно значение:

- Здравна неосигуреност сред ромското население;
- Ниска степен на здравна култура сред ромското население.

3. ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ

Като цяло населението на района разполага с добра задоволеност на жилищните си нужди. Значителна част от населението в уязвимо социално-икономическо положение обитава пренаселени жилища с изключително лоши материално-битови и санитарно-хигиенни условия. Преобладаващата част от тези жилища се намират в кварталите „Орландовци” и „Малашевци”, на ул. „Градините” No 3-4, ул. Христо Станишев” и ул. „258-ма”.

Проблем с приоритетно значение:

- Съществуват не малък брой нерегламентирани жилища и постройки, изградени върху имоти собственост на трети лица, който се обитават от лица в уязвимо социално-икономическо положение.

4. ЗАЕТОСТ

По данни от преброяването на населението и жилищния фонд в Република България 2011г. заетостта на територията на общината е:

Община	Общо	Икономически активни			Икономически неактивни
		общо	заети	безработни	
СЕРДИКА	33378	23275	21184	2091	10103
БЪЛГАРИ	28298	20330	18559	1771	7968
ТУРЦИ	362	229	201	28	133

РОМИ	484	160	126	34	324
ДРУГИ	225	158	144	14	67
НЕ СЕ ОПРЕДЕЛЯТ	153	114	96	18	39

След анализ на данните се налага извода, че в района икономически активни са 72% от всички етнически българи над 15 години, 63% от българските турци и едва 32% от ромите, въпреки че в тази етническа група делът на учащите след 15 годишна възраст и делът на пенсионерите е най-нисък.

При българите заети са 91% от икономически активните лица. При българските граждани от турски произход заетите са по-малко: 88% от икономически активните лица. При ромите заети са 78% от икономически активните лица.

Значителна част от целевата група са безработни лица, които не търсят активно работа, нямат завършено образование и придобита квалификация, което затруднява и намирането и съответно наемането им на работа и включването им в обществения живот.

Безработицата и ниските доходи при тази общност обуславя рисковата група социално слаби лица и семейства, подпомагани с месечни социални помощи по ЗСПД и ППЗСП.

Ромите са по-неконкурентни от останалите когато сравняваме квалификацията и образованието им, социалният имидж за трудовия им статус, социалният им капитал.

Профилът на безработицата на територията на района показва тенденция за постоянна висока регистрирана безработица на ниско квалифицираните и/или без квалификация жители на района, предимно от ромски произход.

Водещ приоритет за финансиране:

- Осигуряване на временна заетост на трайно безработни лица от ромски произход, чрез регионална програма за заетост – ефикасен инструмент на политиката на пазара на труда.

Проблеми с приоритетно значение:

- Изключване от пазара на труда и много високи нива на безработица в общността на уязвимите социално-икономически групи;
- Преобладаваща заетост на лицата от уязвимите социално-икономически групи в по-нископлатени дейности.

5. КУЛТУРА И МЕДИИ

На територията на СО-район "Сердика" има седем читалища:

- НЧ „Веда” – основано 1964г.;
- НЧ „Цар Борис III” – основано 1929г.;
- НЧ „Факел” – основано 1920г.;
- НЧ „Пенчо Славейков” – основано 1919г.;
- НЧ „Искра” – основано 1959г.;
- НЧ „Райна Княгиня” – основано 1926г.;
- НЧ „Георги Бенковски” – основано 1911г.

В района се намира и една от къщите-музей на Васил Левски в кв. „Бенковски”, която е от национално значение за делото на Дякона и българския народ през 19 век.

На територията на района има и мемориали с военна значимост. В кв. „Малашевци” се намира Паметна плоча на загиналите войници в Балканската и Първата световна война. В кв. „Бенковски” е разположен Паметника на Георги Бенковски и загиналите в Балканската, Междусъюзническата и Първата световна война.

В района се намират следните християнски храмове:

- Манастир „Свети Мина” в кв. „Бенковски”;
- Църква „Свети Николай” в кв. „Бенковски”;
- Църква „Свети Годор Стратилат” в кв. „Бенковски”;
- Църква „Успение Богородично” в кв. „Малашевци”;
- Църква „Света Петка Самарджийска” в кв. „Орландовци”;
- Параклис „Света Екатерина” в кв. „Орландовци”;
- Манастир „Свети Три светители” в кв. „Орландовци”;
- Манастир „Пророк Йеремя” в кв. „Орландовци”;
- Църква „Свети Андрей Първозваний” в кв. „Банишора”.

Ежегодно се изготвя културен календар. Той се изразява в провеждането на събития, които са посветени на големите национални и местни празници, с обществена значимост. В културните събития вземат участие граждани от местната общност, деца и ученици от детските и учебните заведения в района, както и малък брой представители на уязвимите социално-икономически групи.

Водещ приоритет за финансиране:

- Осигуряване на средства за провеждане на дейностите от културния календар.

Проблеми с приоритетно значение:

- Ниска степен на заинтересованост и участие на представители от целевата група в дейностите от културния календар.

III. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНТЕГРАЦИОННИТЕ ПОЛИТИКИ ПО ПРИОРИТЕТИ

1. ПРИОРИТЕТ ОБРАЗОВАНИЕ

Целите на плана за изпълнение на интеграционните политики по този приоритет са следните:

- Гарантиране на равен достъп до качествено образование;
- Обхващане и задържане децата и учениците от ромската и другите уязвими етнически групи в образователната система;
- Обучение в дух на толерантност и недискриминация в детските градини и в училищата.

Постигането на поставените цели може да бъде достигнато чрез изпълнението на следните дейности:

- Поддържане на картотека на подлежащи деца и ученици за детска градина и първи клас;
- Ограмотяване на младежите от целевата група;
- Осигуряване на безплатни учебници и учебни помагала на учениците в рамките на основното образование;
- Създаване на условия за запознаване с ромската култура и етнически особености на учителите, работещи с ученици застрашени от отпадане;
- Включване на децата от ромски произход в извън училищни дейности.

Постигането на поставените цели по този приоритет ще се осъществява чрез между-институционално сътрудничество на училищата и учебните заведения, администрацията на местно и централно ниво, както и с участието на неправителствени организации.

2. ПРИОРИТЕТ ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Целите на плана за изпълнение на интеграционните политики по този приоритет са следните:

- Намаляване бременността в юношеската възраст и родствениите бракове;
- Подобряване на здравната помощ за новородените и децата в предучилищна възраст;
- Повишаване на здравните знания и информираността на ромското население.

Постигането на поставените цели може да бъде достигнато чрез изпълнението на следните дейности:

- Провеждане на беседи за начините за предпазване от нежелана бременност и опасностите от ранните и родствени бракове;
- Провеждане на кампании за имунизирание на населението, особено на децата с непълен имунизационен статус.

Постигането на поставените цели по този приоритет ще се осъществява чрез сътрудничество между здравните и лечебни заведения /МБАЛ и ДКЦ/, личните лекари, администрацията на местно и централно ниво, както и с участието на неправителствени организации.

3. ПРИОРИТЕТ ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ

Целите на плана за изпълнение на интеграционните политики по този приоритет са следните:

- Подобряване на жилищните условия в квартали с компактно ромско население;
- Подобряване на съществуващата и изграждане на нова техническа и социална инфраструктура в квартали с компактно ромско население.

Постигането на поставените цели може да бъде достигнато чрез изпълнението на следните дейности:

- Решаване проблемите със собственост върху земята и незаконното строителство;
- Приемане и реализиране на общински жилищни програми за социално слаби ромски семейства;
- Ремонт на съществуващата и изграждане на нова техническа и социална инфраструктура.

Постигането на поставените цели по този приоритет ще се осъществява чрез сътрудничество между администрацията на местно и централно ниво.

4. ПРИОРИТЕТ ЗАЕТОСТ

Целите на плана за изпълнение на интеграционните политики по този приоритет са следните:

- Подобряване на достъпа на ромите и останалите уязвими етнически групи до пазара на труда и повишаване на дела на заетите сред тях;
- Повишаване на конкурентоспособността на ромите на пазара на труда.

Постигането на поставените цели може да бъде достигнато чрез изпълнението на следните дейности:

- Осигуряване на достъп на ромите до пазара на труда и до различни инструменти и инициативи за самостоятелна заетост;
- Квалификация и преквалификация на безработни роми, както и на заети роми, в съответствие с професии, търсени на пазара на труда;

- Насърчаване на заетостта чрез провеждане на обучение на безработни лица за ключови компетентности.

Постигането на поставените цели по този приоритет ще се осъществява чрез сътрудничество между администрацията на местно и централно ниво, Дирекция „Бюро по труда”, както и с участието на неправителствени организации.

5. ПРИОРИТЕТ ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ

Целите на плана за изпълнение на интеграционните политики по този приоритет са следните:

- Гарантиране правата на гражданите от уязвимите социално-икономически групи;
- Недопускане прояви на нетолерантност;
- Върховенство на закона и защита на обществения ред.

Постигането на поставените цели може да бъде достигнато чрез изпълнението на следните дейности:

- Утвърждаване на толерантни междуетнически отношения;
- Провеждане на разяснителни и информационни кампании относно нетърпимостта към прояви на дискриминация;
- Недопускане на двоен стандарт в прилагането на законите на държавата по отношение на целевата група.

Постигането на поставените цели по този приоритет ще се осъществява чрез сътрудничество между администрацията на местно и централно ниво, както и с участието на неправителствени организации.

6. ПРИОРИТЕТ КУЛТУРА И МЕДИИ

Целите на плана за изпълнение на интеграционните политики по този приоритет са следните:

- Създаване на условия за равен достъп на целевата група до обществения културен живот;
- Развитие на традиционната култура и творчество на етносите от целевата група.

Постигането на поставените цели може да бъде достигнато чрез изпълнението на следните дейности:

- Институционално укрепване на читалищата като модерни центрове за развитие на местната общност, в т.ч. и на целевата група
- Популяризиране на традиционната култура и творчество на етносите от целевата група, включително обособяването им като част от културния календар

Постигането на поставените цели по този приоритет ще се осъществява чрез сътрудничество между администрацията на местно и централно ниво, както и с участието на неправителствени организации.

IV. МОНИТОРИНГ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Целта на мониторинга е чрез систематично събиране и анализиране на информация да следи за постигането на измерими резултати от дейностите по изпълнението на мерките по плановия документ, както и активно да включи заинтересованите страни в осъществяването на оценката и наблюдението.

При необходимост, ще бъдат изготвяни периодични мониторингови доклади, които да отразяват реалния напредък по изпълнението на

заложените дейности по приоритетите на Плана. Ще бъде предвидена възможност мониторинговите доклади да набелязват коригиращи мерки по Плана, с оглед по-успешното изпълнение на заложените дейности. Мониторинговите доклади ще бъдат публични, като информацията от тях ще бъде предоставяна на всички заинтересовани страни.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на Плана от съществено значение е сътрудничеството на всички пряко ангажирани институции на местно и централно ниво с представители на неправителствени организации и на ромската общност.

Изпълнението на дейностите по приоритети в Плана би могло да бъде постигнато само в условията на диалог и позитивизъм от страна на всички заинтересовани институции, неправителствени организации и представителите на местното население в уязвимо социално-икономическо положение.

„Общинският план за действие на Столична община – район „Сердика“ за изпълнение на интеграционните политики 2015-2020 г.” е отворен документ, като е предвидена възможност за допълнения, обосновани от градивни предложения.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:


/ЕЛЕН ГЕРДЖИКОВ/